

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Vegtilsynet Voss
Uttrågata 38
5700 VOSS

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2311-4

22. desember 2021

Statsbudsjettet 2022 - tildelingsbrev til Vegtilsynet

1. Innledning	2
2. Overordnet mål og hovedprioriteringer	2
3. Mål, styringsparametere og prioriterte tiltak i 2022	3
4. Styring og kontroll i virksomheten (administrative forhold)	4
5. Rapportering og oppdrag	6
6. Budsjettildeling og fullmakter	7

Vedlegg

- Styringskalender 2022

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Veg-, by- og
trafikksikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Thomas Tørmo
22 24 83 12

1. Innledning

Samferdselsdepartementet viser til Prop. 1 S (2021–2022) for Samferdselsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 13 S (2021–2022) som ble behandlet av Stortinget 20. desember 2021. I dette tildelingsbrevet meddeler Samferdselsdepartementet Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler til Vegtilsynet i 2022.

Styringsdialogen mellom Samferdselsdepartementet og Vegtilsynet er forankret i budsjettproposisjonene og Stortingets behandling av disse, instruksene til Vegtilsynet samt økonomiregelverket i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg.

Samferdselsdepartementet kan i løpet av året gi oppdrag til Vegtilsynet. Større oppdrag vil bli gitt i form av supplerende tildelingsbrev.

2. Overordnet mål og hovedprioriteringer

Det overordnede målet for transportpolitikken er et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050, jf. Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033 (NTP).

Det er fastsatt følgende mål for transportsektoren:

- Mer for pengene
- Effektiv bruk av ny teknologi
- Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål
- Nullvisjon for drepte og hardt skadde
- Enklere reisehverdag og økt konkurransevne for næringslivet.

Utgangspunktet for Vegtilsynets arbeid er særlig målet om nullvisjon for drepte og hardt skadde i trafikken. De andre målene kan også være relevante.

Utviklingen av transportsystemet er en viktig del av Norges bidrag til en bærekraftig utvikling. Vegtilsynet bidrar til FINs bærekraftsmål gjennom oppfølging av nevnte NTP-mål. Tilsynet skal i årsrapporten for 2022 rapportere på hvordan virksomheten bidrar til å følge opp bærekraftsmålene gjennom å rapportere på målene for transportpolitikken som er relevante for Vegtilsynet.

Hovedprioriteringen til Vegtilsynet i 2022 skal være å føre tilsyn med at Statens vegvesen og Nye Veier AS oppfyller krav til å ha og å bruke tilstrekkelige og effektive styringssystemer som ivaretar sikkerheten i infrastrukturen på riksveinettet.

Vegtilsynet skal være en pådriver for et sikkert og formålstjenlig vegnett i tråd med den overordnede transportpolitikken.

3. Mål, styringsparametere og prioriterte tiltak i 2022

Samferdselsdepartementet har fastsatt fire mål for Vegtilsynets virksomhet i 2022, med tilhørende styringsparametere:

Mål	Styringsparametere
<i>Holde høy kvalitet på tilsynsutøvelsen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet i forberedelse og gjennomføring av alle tilsyn • Antall rapporterte og åpne avvik/observasjoner • Oppnådde effekter som følge av tilsynsutøvelsen
<i>Tilrettelegge for effektiv bruk av tilsynsressurser</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Antall gjennomførte tilsyn ift. antall planlagte tilsyn • Ressursbruk per hovedprosess i virksomheten
<i>Være en pådriver for et sikkert og formålstjenlig vegnett i tråd med den overordnede transportpolitikken</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Erfaringsdeling og læring gjennom formidling av tilsynssaker og andre aktiviteter • Antall påbegynte og gjennomførte FoU-aktiviteter, utredninger og høringssvar • Følge med og bidra i relevant internasjonalt arbeid • Oppnådde effekter som følge av arbeidet
<i>Kvalitet i forberedelse og gjennomføring av behandlingen av sikkerhetstilrådninger</i>	<ul style="list-style-type: none"> • God oppfølging av sikkerhetstilrådninger fra Statens Havarikommisjon innen veisektoren

Vegtilsynet skal rapportere på målene og styringsparametere i tertialrapportene og årsrapporten. Oppnådde effekter og kvalitet bør være basert på evalueringer Vegtilsynet gjennomfører på de ulike målområdene. Dersom det ikke er hensiktsmessig med kvantifisert rapportering på styringsparametere, skal Vegtilsynet gjøre kvalitative vurderinger av virkninger.

Vegtilsynet skal i løpet av 2022 etablere en metode for å gjennomføre en effektvurdering av utvalgte iverksatte sikkerhetstiltak etter oppfølging av sikkerhetstilrådninger fra Statens havarikommisjon.

Vegtilsynet arbeider videre med tilstandsundersøkelser som metode i 2022, og skal foreta en evaluering av arbeidet med hensyn til om dette medfører behov for å endre Vegtilsynet sin instruks og mandat. Vegtilsynet sender sin vurdering til SD innen 30. september 2022.

4. Styring og kontroll i virksomheten (administrative forhold)

4.1 Effektivisering

Alle statlige etater er omfattet av reformen for avbyråkratisering- og effektivisering (ABE-reformen). Denne er videreført i statsbudsjettet for 2022, ved å redusere driftsutgiftene til alle statlige virksomheter med 0,5 pst. Grunnlaget for beregningen er saldert budsjett 2021. For Vegtilsynet er produktivetsgevinsten i 2022 satt til 97 000 kr.

Etaten skal i årsrapporten rapportere på tiltak for å effektivisere virksomheten. Indikatorene for drifts- og administrasjonseffektivitet videreføres, og rapporteres på i tertial- og årsrapport. Indikatorene settes opp i en tidsserie på tre år, der sammenligningsgrunnlaget er tilsvarende periode de to foregående årene.

4.2 Risikovurderinger og internkontroll

4.2.1 Risikovurderinger

Vegtilsynets risikovurderinger er en viktig del av styringsdialogen med departementet. Etatens overordnede risikovurdering skal sendes departementet sammen med første tertialrapport, og oppdateres i andre tertialrapport, jf. pkt. 5.

Departementet legger til grunn at etaten viderefører opplegget for risikovurderinger, og ev. også vurderer risiko ved nye oppgaver. Videre skal det opplyses om vesentlige endringer i risiko knyttet til gjennomføring av budsjettet i form av mer- eller mindreforbruk.

4.2.2 Internkontroll

Vegtilsynet skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av etatens internkontroll, herunder om det er avdekket vesentlige svakheter i etatens internkontroll og hvilke tiltak som eventuelt er iverksatt for å bedre denne. Det skal også rapporteres om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt.

4.3 Samfunnssikkerhet

Vegtilsynet skal i arbeidet med samfunnssikkerhet følge opp de mål, krav og prioriteringer som fremgår i «Strategi for samfunnssikkerhet i transportsektoren» av 2020. Arbeidet med samfunnssikkerhet skal være målbart, systematisk og sporbart, og inngå som en integrert del av etatens virksomhet.

Vegtilsynets arbeid med samfunnssikkerhet skal fremgå av et strategidokument og ta utgangspunkt i ovennevnte strategi for transportsektoren, tilpasset virksomhetens ansvar, oppgaver og egenart. Vegtilsynet skal rapportere til departementet på oppfølgingen av samfunnssikkerhet i tertialrapporter og årsrapport.

Vegtilsynet skal i 2022 prioritere videre arbeid knyttet til implementering av sikkerhetsloven, herunder intern oppfølging av virksomhetssikkerhetsforskriften. Videre skal etaten følge opp

ev. avvik og sårbarheter som er identifisert i tilsyn (fra NSM) eller i den årlige undersøkelsen av sikkerhetstilstanden i 2021.

4.4 EØS-arbeidet

Regjeringen fører en aktiv europapolitikk for å ivareta norske interesser og bidra til felles europeiske løsninger. Fra norsk side skal vi medvirke i de prioriterte EØS-sakene og ta i bruk handlingsrommet i EØS-avtalen. Det nordiske samarbeidet er en viktig del av regjeringens europapolitikk og nordisk samarbeid øker sjansene for gjennomslag på den europeiske arenaen.

Rapporten *Departementenes EØS-arbeid* av juni 2021 understreker viktigheten av riktig gjennomføring av EØS-regelverk. Det skal legges vekt på regelkvalitet, tilgjengelighet og korrekt praktisering, og det er viktig å følge med på rettsutviklingen i EU. For å oppnå dette er et godt samarbeid mellom Samferdselsdepartementet og underliggende virksomheter en nødvendig forutsetning.

Når Vegtilsynet deltar i EØS-arbeid skal det være tett kontakt med departementet for å bidra til et klart mandat og en koordinert norsk posisjon.

4.5 Tilgjengeliggjøring av offentlige data

Vegtilsynet skal løpende vurdere om etaten besitter data som er relevante for oppfølging av *Samferdselsdepartementets strategi for tilgjengeliggjøring av offentlig data*.

4.6 Likestilling

Iht. likestillings- og diskrimineringsloven skal offentlige myndigheter redegjøre for sitt arbeid for likestilling og diskriminering i årsrapporten. Rapporteringen omfatter virksomhetenes aktivitets- og redegjøringsplikt som arbeidsgiver og offentlig myndighet.

4.7 Fellesføringer fra regjeringen

Det er fastsatt to fellesføringer for 2022 – en om konsulentbruk og en om lærlinger, jf. pkt. 4.7.1 og 4.7.2 under. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil sende ut et rundskriv med utdypende forklaring på hvordan virksomhetene skal forstå de to fellesføringene og hvordan resultatene skal fremstilles i årsrapportene. Dette vil bli ettersendt.

4.7.1 Konsulentbruk

I 2022 skal Vegtilsynet arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å bruke interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Vegtilsynet skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

4.7.2 Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger, der antallet skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst én

lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn én lærling. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

Vi ber Vegtilsynet i årsrapporten for 2022 redegjøre for om etaten har lærling og innenfor hvilket fag, samt hvilket opplæringskontor etaten er tilknyttet.

5. Rapportering og oppdrag

5.1 Første tertialrapport

I rapporten for første tertial skal Vegtilsynet gi en overordnet risikovurdering.

Risikovurderingen skal omfatte mål, prioriteringer og oppdrag i budsjettåret og ev. på lengre sikt. Det skal i tillegg gjøres risikovurderinger av områder spesielt nevnt i dette brevet, jf. pkt. 4.2.1. Det skal legges vekt på vesentlige avvik fra krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved ev. vesentlige avvik skal risikoreduserende tiltak og gjenværende risiko etter tiltak omtales.

I tillegg skal etaten rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i første tertial i dette tildelingsbrevet.

Rapporten skal videre inneholde regnskapsstatus per 30. april 2022 og prognose for forbruk for hele 2022 samt bruk av fullmakter gitt ved behandlingen av Prop. 1 S (2021–2022) som gjelder forpliktelser ut over budsjettåret.

5.2 Andre tertialrapport

I rapporten for andre tertial skal Vegtilsynet gi en oppdatert risikovurdering. Vurderingen skal inkludere ev. forsinkelser i oppdrag som er forutsatt gjennomført, og avvik fra andre forutsetninger og krav i dette tildelingsbrevet. I tillegg skal etaten rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i andre tertial i dette tildelingsbrevet.

Rapporten skal inneholde regnskapsstatus per 31. august 2022 og prognose for forbruk for hele 2022.

Dersom det rapporteres om avvik på føringer og krav som skal være fulgt opp i løpet av budsjettåret, skal etaten i rapporten forklare om det vil være mulig å følge opp som forutsatt innen utgangen av året, og hvilke tiltak som ev. må iverksettes.

5.3 Årsrapporten

Vegtilsynet skal sende departement årsrapporten for 2022 innen 15. mars 2023.

Årsrapporten skal følge kravene i Bestemmelsene om økonomistyring i staten, pkt. 1.6.1, 2.3.3 og 3.4, Finansdepartementets rundskriv R-115 samt veiledning og maler for årsrapport og årsregnskap fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Rapporteringen i årsrapporten følger av bestemmelsene og R-115 samt av de krav og føringer som er omtalt i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen skal inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert av målene og nøkkeltall for virksomheten i 2022.

6. Budsjettildeling og fullmakter

Stortinget vedtok 20. desember 2021 statsbudsjettet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 13 S (2021–2022).

6.1 Bevilgninger

For Vegtilsynet ble denne bevilgningen vedtatt:

Kap. 1323 Vegtilsynet

<i>Post</i>	<i>Benevnelse</i>	<i>kr</i>
01	Driftsutgifter	19 178 000

Sammenlignet med forslaget i Prop. 1 S (2021-2022) er kap. 1323 redusert med 22 000 kr knyttet til kutt i jobbreiser, jf. budsjettforliket mellom regjeringspartiene og SV.

6.2 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Finansdepartementet delegerte i rundskriv R-110 av 10. januar 2020 noen fullmakter etter bevilgningsreglementet til departementene. Disse fullmaktene kan departementet videredelegere til underliggende etater. For Vegtilsynet er én fullmakt relevant:

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret

Samferdselsdepartementet delegerer til Vegtilsynet fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over 2022. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av etaten, f.eks. leie av lokaler, kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester. Etaten må kunne dekke inn utgiftene i forbindelse med avtalene innenfor et uendret bevilgningsnivå på kap. 1323 Vegtilsynet, post 01 Driftsutgifter, i hele avtaleperioden. For alle avtaler ut over budsjettåret må Vegtilsynet nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler. Ved vurderingen skal hensynet til den framtidige handlefriheten veie tungt. Dette gjelder særlig når avtalene går over flere år.

Dersom fullmakten ikke blir benyttet etter forutsetningene, kan Samferdselsdepartementet trekke den tilbake. I forklaringene til statsregnskapet for 2022 må Vegtilsynet vise at de disposisjonene som er gjort, ligger innenfor fullmakten.

Ved inngåelse av nye avtaler må Vegtilsynet nøye vurdere de budsjettmessige konsekvensene av avtalene. Dersom det ikke er budsjettmessig dekning for en avtale, må den legges fram for Samferdselsdepartementet før den blir inngått, slik at ev. behov for bevilgninger kan bli vurdert i de ordinære budsjettprosessene.

6.3 Tildeling og delegering

Under henvisning til ovennevnte og § 7 i Reglement for økonomistyring i staten stiller Samferdselsdepartementet med dette til disposisjon for Vegtilsynet de bevilgningene som er omtalt i pkt. 6.1 og delegerer fullmakten som er omtalt i pkt. 6.2 i dette brevet.

Med hilsen

Anders Buttedahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Thomas Tørmo
seniorrådgiver

Kopi
Riksrevisjonen

Vedlegg

Vedlegg 1 Styringskalender 2022 - Vegtilsynet

Måned	Aktivitet	Dato
Januar	<ul style="list-style-type: none"> Etatsstyringsmøte med statsråden	31. januar
Februar	<ul style="list-style-type: none"> Forklaringer til statsregnskapet 2021 Innspill til tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2022 til SD	14. februar Medio februar
Mars	<ul style="list-style-type: none"> Årsrapport for 2021 til SD Etatsstyringsmøte - årsrapporten for 2021	15. mars 31. mars
April/mai	<ul style="list-style-type: none"> Foreløpige budsjetttrammer 2023 fra SD Frist for publisering årsrapport	April/mai 1. mai
Juni	<ul style="list-style-type: none"> Tertialrapport 1 for 2022 til SD Overordnet risikovurdering til SD Etatsstyringsmøte	10. juni 10. juni 23. juni
September	<ul style="list-style-type: none"> Innspill til nysalderingen av statsbudsjettet 2022 til SD	September/oktober
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> Tertialrapport 2 for 2022 til SD Etatsstyringsmøte Regjeringen fremmer Prop. 1 (2022-2023) for Stortinget	10. oktober 27. oktober Primo oktober
November	<ul style="list-style-type: none"> Utkast til tildelingsbrev 2023 fra SD	Medio november
Desember	<ul style="list-style-type: none"> Grunnlagsmateriale statsbudsjettet 2024 til SD Tildelingsbrev 2023 fra SD	Primo desember Ultimo desember

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Vegtilsynet Voss
Uttrågata 38
5700 VOSS

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2311-8

16. februar 2022

Supplerende tildelingsbrev nr. 1 - Fellesføringer om konsulentbruk i staten og lærlinger

Samferdsdeparterementet viser til tildelingsbrevet for 2022 for Vegtilsynet, der det er gitt to fellesføringer fra regjeringen. Rundskriv H-1/2022 av 17. januar 2022 fra Kommunal- og distriktsdeparterementet orienterer nærmere om fellesføringene og oppfølgingen av disse. Rundskrivet følger vedlagt. Vegtilsynet skal legge til grunn fellesføringene slik de er formulert i tildelingsbrevet, pkt. 4.7.

Departementet vil følge opp fellesføringene i etatsstyringsdialogen i 2022. Vi presiserer følgende om oppfølgingen:

Fellesføring om konsulentbruk

Det fremgår av rundskrivet at det er et mål at virksomhetene innhenter en sammenstilling av alle konsulentkjøp i 2021. Kommunal- og distriktsdeparterementet vil komme tilbake med et mer konkret opplegg for hvordan dette skal gjennomføres. Vegtilsynet behøver ikke starte dette arbeidet før det kommer nærmere konkretiseringer. Det samme gjelder rapporteringen av etatens tiltak for å redusere konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Videre fremgår det at Kommunal- og distriktsdeparterementet har regnet ut konsulentbruk i forhold til lønnsutgifter basert på statsregnskapet for 2020. Samferdsdeparterementet med underliggende etater hadde en konsulentandel som varierte mellom 7,6 pst. og 56,6 pst. For Vegtilsynet var andelen 8,7 pst.

Basert på regnskapstallene for 2021 vil Samferdsdeparterementet be etaten redegjøre for konsulentbruken og konsulentbruk i forhold til lønnsutgifter på etatsstyringsmøtet om årsrapporten 31. mars 2022.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Veg-, by- og
trafikksikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Thomas Tørmo
22 24 83 12

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring arbeider nå med retningslinjer for konsulentbruk i staten. Når retningslinjene foreligger, vil departementet vurdere videre oppfølging overfor underliggende etater.

Fellesføring om lærlinger

Det fremgår av rundskrivet at departementene skal følge opp hvordan etatene gjennomfører fellesføringen om lærlinger. Samferdselsdepartementet har i pkt. 4.7.2 i tildelingsbrevet bedt Vegtilsynet redegjøre for sin oppfølging i ifb. årsrapporten for 2022, herunder om etaten har lærling og innenfor hvilket fag, samt hvilket opplæringskontor etaten er tilknyttet. Informasjonen vil brukes som grunnlag for erfaringsutveksling mellom etatene underlagt Samferdselsdepartementet.

Vi ber Vegtilsynet vurdere om det er virksomheter i samme geografiske område eller med et tilsvarende ansvarsområde som det kan være naturlig å samarbeide med (slik at en lærling kan oppnå kompetansemål i læreplanen) eller etablere nettverk sammen med.

Vi ber for øvrig Vegtilsynet merke seg punktet i rundskrivet om ytterligere informasjon og veiledning.

Med hilsen

Siri Hall Arnøy (e.f.)
underdirektør

Thomas Tørmo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Rundskriv

Departementa

Nr.	Vår ref	Dato
H-1/2022	22/1285-1	17. januar 2022

Fellesføringane 2022

Regjeringa har gjeve sin tilslutnad til at offentlege verksemdar skal få to fellesføringar i til-
delingsbrev for 2022:

- 1) *Redusere konsulentbruken*
- 2) *Knytte til seg lærlingar kor talet på lærlingar skal stå i eit rimeleg høve til storleiken på verksemda.*

Formålet med dette rundskrivet er å orientere departementa nærare om fellesføringane.
Grunnlaget for fellesføringar som verkemiddel er gjort greie for i [rundskriv P 2/2009 av 14. mai 2009](#).

1) Redusere konsulentbruken

*"Arbeidet med effektivisering utgjer ein integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og verksemd, og fylgjer dei allmenne prinsippa for styring i staten. I 2022 skal <verksemda> arbeide for å redusere konsulentbruken på område der det ligg til rette for å nytte interne ressursar og kompetanse. Utover informasjons- og haldningskampanjar skal te-
nester frå kommunikasjonsbransjen som hovudregel ikkje nyttast.
<Verksemda> skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022."*

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Sakshandsamar
Postboks 8112 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90	Avdeling for IT- og for- valtningspolitikk	Tom Arne Nygaard
0032 Oslo		Org. nr.		22 24 49 71
postmottak@kdd.dep.no	www.kdd.dep.no	972 417 858		

1. Regjeringas mål med fellesføringa

Regjeringa har sagt klart frå om at konsulentbruken i staten skal reduserast. Det er eit mål at statsforvaltninga skal ha ei årleg kostnadsinnsparing. I Hurdalsplattformen seier regjeringspartia at regjeringa vil:

- kutte i konsulentbruken i staten ved å utvikle eigen kompetanse
- kraftig redusere kjøp av tenester frå kommunikasjonsbransjen som statlege verksemdar gjer. Utover informasjons- og haldningskampanjar skal ein som hovudregel ikkje nytte slike tenester.
- sørge for at store IKT-prosjekt i offentleg sektor skal styrast på ein ny og betre måte basert på tett involvering av brukarar og tilsette, og ved å byggje opp kompetanse i eigen organisasjon framfor å kjøpe konsulenttenester.

Ifølge statsrekneskapen brukte staten 12 milliardar kroner på kjøp av konsulenttenester i 2020. Til samanlikning var dei totale lønnsutgiftene på i overkant av 130 milliardar kroner. Konsulentbruken utgjorde med dette nesten 10 pst. av lønnsutgiftene. For ein skilde verksemdar utgjorde denne delen mange hundre prosent.

Tabellen nedanfor syner fordelinga av utgiftene til kjøp av konsulenttenester på fire underkategoriar.

Konsulenttenester i 2020 (mill. kr) fordelt på artskodar og type verksemd	
670 Konsulenttenester innan økonomi, revisjon og juss	430
671 Konsulenttenester til utvikling av programvare, IKT-løysingar mv.	5 315
672 Konsulenttenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgjeving mv.	657
673 Andre konsulenttenester, under dette konsulenttenester til samferdsleprosjekt	5 567
Sum	11 969

Som det går fram av tabellen, er tala for konsulentbruken i statsrekneskapen på eit aggregert nivå. Vi har til dømes ikkje høve til å skilje mellom organisasjonsutvikling og kommunikasjonsrådgjeving under artskonto 672 i dag. Det er eit mål at verksemdene skal hente inn ei samstilling av alle konsulentkjøp som departement og underliggjande verksemd har gjort i 2021. Vi vil kome attende med eit meir konkret opplegg for korleis dette skal gjennomførast.

2. Døme på korleis ein kan gå fram for å redusere konsulentbruken

Departementa med underliggjande verksemdar har ulike rammevilkår og ulike motiv for å kjøpe inn konsulenttenester. Dei viktigaste drivarane¹ for private og offentlege tingarar av konsulenttenester er:

- Behov for fagkompetanse som det ikkje er føremålstenleg å ha internt på permanent basis.

---

¹ Abelia (2017): Verdien av gode råd – Rådgivernæringens størrelse og betydning i Norge.

- Mangel på kapasitet til å gjennomføre oppgåva sjølv.
- Mangel på kapasitet/røynsle til å løyse krevjande eller nye problemstillingar
- Behov for ekstern/uavhengig vurdering for å legitimere avgjersler.

Verksemdene bør ha klart for seg kva slags behov dei har for å kjøpe konsulenttenester. Ein slik gjennomgang kan vere eit utgangspunkt for å vurdere om det er mogeleg å dekke behovet gjennom å byggje opp eigen intern kapasitet og kompetanse. DFØ arbeider med å ferdigstille retningslinjer for statleg konsulentbruk, som verksemdene kan nytte her.

Dei ulike verksemdene i statsforvaltninga varierer betydeleg i storleik. Alt anna likt må ein forvente at kostnadene til konsulentkjøp vil vere større for store verksemdar enn for små. For å justere for ulik storleik kan man rekne ut utgifter til konsulentar i høve til totale lønnsutgifter. Denne delen kan takast som utgangspunkt for etatsstyringsdialogen om kor avhengig verksemda er av å bruke eksterne konsulentar. Slike tal kan reknast ut med utgangspunkt for statsrekneskapen. Førebels finst berre årstal for 2020, men i løpet av fyrste halvår vil det også kome årstal for 2021. KDD har gjort slike utrekningar for 2020 for alle verksemdene. Tala kan ein få ved å ta kontakt med KDD.

Vi understrekar at utrekningane av konsulentdelen berre vil vere ein fyrste indikasjon på i kva grad ein er avhengig av konsulentar. Delen kan til dømes vere låg fordi lønnskostnadene omfattar aktivitetar med liten relevans for analysen. Og delen kan vere høg pga. spesielle oms-tende, som koronakrisa vi fekk i 2020.

3. Kva ventar ein av departementa?

Departementa skal ta fellesføringa inn i tildelingsbrevane sine, vise til rundskrivet og følge opp verksemdene i korleis dei gjennomfører fellesføringa. Etter KDD si vurdering skjer oppfølging best gjennom den ordinære styringsdialogen.

Departementa bør også leggje til rette for rettleiing til underliggjande verksemdar, og for erfaringsutveksling mellom verksemdene, mellom anna ved å vidareformidle gode døme.

I tildelingsbrevet for 2022 har KDD bedt DFØ om å setje av ressursar til å følge opp arbeidet med retningslinjene for konsulentbruk i dialog med departementa, og å gi råd og fagleg bistand om bruk av konsulenttenester i staten. Departementa skal støtte DFØ i dette arbeidet.

4. Kva ventar ein av verksemdene?

Verksemdene skal, i dialog med overordna departement, følge opp fellesføringa om konsulentbruken i staten. I dette ligg at verksemdene skal arbeide for å redusere konsulentbruken på område der det ligg til rette for å utnytte interne ressursar og kompetanse.

I årsrapporten skal verksemdene gjere greie for arbeidet med å redusere konsulentbruken. KDD vil kome attende til et nærmare opplegg for denne rapporteringa.

2) Knytte til seg lærlingar kor talet på lærlingar skal stå i eit rimeleg høve til storleiken på verksemda.

"Statlege verksemdar skal ha lærlingar knytte til seg kor talet på lærlingar skal stå i eit rimeleg høve til storleiken på verksemda. Verksemdar med meir enn 75 tilsette skal til kvar tid ha minst ein lærling, og større verksemdar bør ha ambisjon om fleire enn ein lærling. <Verksemda> skal også kvart år vurdere om det er mogleg å tilby opplæring i nye lærefag og om ein kan auke talet på lærlingar. Alle statlege verksemdar skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller eit anna opplæringskontor.

I årsrapporten skal <verksemda> rapportere følgande:

Talet på lærlingar, om det er vurdert å auke talet på lærlingar og eventuelt innafor kva for fag saman med kva for opplæringskontor verksemda er knytt til. Verksemdar som ikkje har oppfylt krava, må gjere greie for årsaka til dette og kva dei har gjort for å oppfylle krava."

1. Regjeringa sitt mål med fellesføringa

Satsinga på å auke talet på læreplassar i staten er forankra i Hurdalsplattformen. Regjeringa vil sikre læreplass for alle ungdommar som er kvalifiserte etter Vg2 i samarbeid med fylkeskommunane og arbeidslivet. Etter at det administrative styringskravet om minst ein lærling i statlege verksemdar med over 100 tilsette kom i 2015, auka talet på lærlingar i 2016, for så å flate ut. Blant 130 statlege verksemdar med over 100 tilsette har rundt 65 prosent teke inn minst ein lærling (NIFU-rapport 2020:11).

I 2020 var det 7000 søkjarar som stod utan læreplass som dei trong for å fullføre utdanninga si. Arbeidet med å skaffe fleire læreplassar er difor høgt prioritert for denne regjeringa. Staten må gå føre og ta eit medansvar for dette.

Målet er at fellesføringa kan bidra til at fleire ungdommar får læreplass slik at dei får fullført utdanninga si.

2. Korleis arbeide med fellesføringa

Arbeidet med fellesføringa vil inngå som ein del av styringsdialogen mellom departement og den einskilde verksemda. Departementa skal ta fellesføringa inn i tildelingsbrevane sine, vise til rundskrivet og følge opp korleis verksemdene gjennomfører fellesføringa.

Det er viktig at ein sikrar at informasjon om lærlingsatsinga når ut til alle ledda i verksemda (avdelingar, regionale einingar). Mindre verksemdar og regionale einingar kan ha ein type arbeidsoppgåver som passar lærlingane betre enn oppgåver som departement og direktorat har. Departementa bør leggje til rette for rettleiing til verksemdene innanfor sitt departementsområde om lærlingordninga og vere pådrivar for erfaringsutveksling og etablering av nettverk mellom verksemdar.

Kompetansekartlegging i ei verksemd med tanke på nye lærefag er eit godt hjelpemiddel i arbeidet med å få fleire lærlingar. Fleire verksemdar har også god røynsle med såkalla opplæringsringar. Det inneber at fleire verksemdar samarbeider slik at lærlingen kan oppnå kompetansemåla i læreplanen.

3. Rapportering

I årsrapporten for 2022 skal verksemda rapportere følgande:

Talet på lærlingar, om det er vurdert å auke talet på lærlingar og eventuelt innanfor kva for fag og også kva for opplæringskontor verksemda er tilknytt. Verksemder som ikkje har oppfylt krava, må gjere greie for årsaka til dette og for kva dei har gjort for å oppfylle krava.

4. Ytterlegare informasjon og rettleiing

Verksemdene kan kontakte Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) v/OK stat for nærare råd og rettleiing. På Arbeidsgiverportalen er det generell informasjon og rettleiing om ulike verktøy og metodar som verksemdene kan nytte.

Med helsing

Jan Hjelle (e.f.)
ekspedisjonssjef

Asgeir Fløtre
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har ikkje håndskrivne signaturar

Kopi:
Statsministerens kontor
Riksrevisjonen
Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)